

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Minderuner

Citation: Drachmann, Holger: "Minderuner", i Drachmann, Holger: *Samlede poetiske Skrifter*, 1906-1909, s. 340. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann12tom-shoot-workid56708/facsimile.pdf> (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Samlede poetiske Skrifter

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

Han sidder dér den Sommerkvæld
 og fisker,
 mens Siv som Sus af Kildevæld
 smaahvisker;
 og mens han grunder sindigt paa,
 hvad Fisk han skal paa Krogen faa,
 hans Nynnen ved den blanke Aa
 en Ungdoms-Drøm opfrisker.

Dér gaar jeg selv ved samme Aa
 og langer
 mod Iris ud — saa gul og blaa
 den pranger ...
 jeg nynner med i samme Sprog,
 og Munken smiler, fin og klog,
 thi se — han paa sin Medekrog
 mit danske Hjerter fanger.

MINDERUNER

VILHELM TOPSØE

Døden har vist sig herude med sit Smil
 — det frygteligt alvorlige, det tomme —;
 dér staar han end med Buon og sigter med sin Pil,
 og den, som lægger Hovedet paa Pudlen til Hvil,
 han véd ej, hvad der næste Dag kan komme.

De flygter, hui! som Harer til Byen, hvad de kan,
 — som om man vel fra Døden kunde rende —;
 jeg frygter ikke Døden, jeg elsker denne Strand,
 og her min Krans og Hilsen jeg sender til den Mand,
 som Skæbnen lod mig mod det sidste kende.

Ja — vi var aabne Fjender; og naar han Klengen drog
 mod os, saa var hans Hug og Stød helt haarde;
 paa Vennerne han aldrig med Silkehandsker tog,
 men jeg har følt hans Hjerter; det var en Dag, han slog
 med Vennehaand af Haanden mig min Kaarde.

Det var en Dag, da Naaders og Raaders Dom var sagt
 imod en Mand, saa Modet fast forlod ham;
 da blev et Vink om Dømmen til Vilhelm Topsøe bragt,
 da lærte jeg hans Højsind at kende, som hans Magt: ---
 fra den Dag bar jeg aldrig Vaaben mod ham.

Hvad ingen anden mægted, hvad ellers ingen gad
 af Herrerne i „Aandens høje Sfære“,
 det gjorde han, skønt højt han til Hest som Fjende sad,
 det gjorde han, fordi han den fælles Gud tilbød,
 der vaager over Digtkunstens Ære.

Jeg synes, Døden vælger i Blinde sine Maal
 --- der var vel dem, den heller burde fælde ---;
 den skyder ned de Viljer, der hærdet blev til Staal,
 og sparer dem, der lever af Løjer og af Skraal,
 og dem, der kun kan dø af Mug og Ælde.

VILHELM WIEHE

De siger: Vilhelm Wiehe nu er død! ---
 nej, han er død for længe siden, Venner.
 Endnu det Smertens Syn i Hjertet brænder,
 da sidste Gang vor Hilsen vi ham bød;
 han saa' os ej, han kendte kun vor Stemme,
 hans egen var saa brudt som Høstens Sang,
 der ej har nogen Steder mere hjemme,
 der vil sig hævde, vil med Vold og Tvang
 udtale Vaarens rige Væld af Toner ---
 Og raller som en Fugl i Skovens Doner.

Saa greb vi tavse Svende til vort Krus
 og bød ham Drik fra Lethgudens Lager;
 da skjald han som et Aks paa Stormens Ager,
 og uter stod han rank som Borgens Hus;
 han var en Herremand, han ejed Stalde
 med Vingeheste, som for Porten sprang.
 Hej! bærer I min Ridesvøbe knalde!
 til Hest! i Sadlen over Mark og Vang!
 Og rutsh! han fo'r --- for ham var det Logiken ---
 dybt ind i Skoven, ind i Romantiken.

Og dér i Skovens sommergrønne Hvælv,
 hvor Droslen ler, og Nattergalen sukker,
 hvor Duen kurrer, og hvor Spætten hugger:
 dér kendte Herremanden først sig selv;
 og i de høje, skyggefulde Salc
 han lod sin Stemmes underfulde Malm
 snart slaa med Klang mod Loft og snart neddale,
 mens Hesten traadte lydløst som paa Halm.
 Dér sang han, som han aldrig skulde tie —
 dér var han Idealets Vilhelm Wiehe.

En fyrig, ridderlig og barnlig Svend
 fra Riddertidens halvt moderne Dage;
 lidt blød var Smilekløften i hans Hage,
 hans Vitje vuggende, men fast hans Lænd;
 men Liv og Kunst var ham en sorgløs Leg:
 derfor stod han til sidst saa trist alene,
 derfor blev Kinden altfor hurtig bleg;
 dog, ét skal siges ham: han havde *Gaven*,
 Gudernes Gunst — den gik med ham i Graven.

De siger: Vilhelm Wiehe nu er død! —
 vist ej; man der saa let ej nu om Stunder,
 og ganger Scenens Sol end hurtigt under,
 saa lyser dog dens Nedgang længe rød:
 der bliver i taknemmelige Sjæle
 tilbage med Erindrings Aftensuk,
 en Stemning, hvori mangt et Savn vil dvæle
 med mangen Læbes Ord: hvor var han smuk!
 Til *Skønhed* trænger vi dog alle Tider —
 hvad for Slags Pegasus saa Tiden rider.

ETATSRAAD FREDERIK HEGEL

Træd varsomt
 igennem de rige Stuer:
 derinde ligger en Mand,
 som har arbejdet meget,
 udrettet meget,
 opnaaet meget —
 han sover.

Han har lukket sine Øjne
 i Kredsen af sine kæreste;
 han tager sig det Blund,
 som han tidt har trængt til,
 men sjældent undte sig.
 Træd kun nærmere,
 Du som holdt af ham
 og som ikke nænner at forstyrre ham!
 Derinde ligger en nidkær Arbejder,
 en trofast Ven,
 en god Mand —
 han er død!

Det er haard Vinter
 imod Aarets Slut:
 den udmarvende Vind
 ringer med Stormkrogen for vort Vindu
 den lange, mørke Nat;
 og ved Morgen læser vi
 om Sygdom og Trang, om Fattigdom og Død!
 Han, den rige Mand der,
 som selv fordrede saa lidet,
 som ej kunde undvære Kærlighed,
 og som selv gav af et stort Hjerte,
han var begyndt at frygte
 for denne onde Tid!

Men vi, som nu snart vil bære ham bort
 paa Rejsen imod en evig Sommer,
 vi, som ogsaa frygter denne Tid,
 og som til Hælvtten har forskyldt den selv —
 vi, som har lært at isne hinanden
 med den bidende Vinds Blik,
 vi, som lever i en fortsat Vinter,
 fordi vort Hjerte ikke vil tø
 og lade grønne Spirer
 smile imod Solen:
 vi ville staa beskæmmet
 for denne gamle, trætte Arbejder,
 der sendte vore Bøger ud i Verden,
 altid i Bekymring for,

at de skulde stifte Krig og Ufred,
men selv elskede at sidde hjemme,
flittig, ubemærket,
og stifte Fred og gøre godt! —

Kan hændes det er gaaet mange,
som det gik mig:
Jeg kom hjem til Børnene
i den triste Skumring;
de sad ved deres Legetøj,
og jeg fortalte dem:

Gamle Hegel er død!
Da listede de sig, en efter en,
stille bort fra deres Leg,
og de hviskede dæmpet: Ak, er han død!
Han var saadan en god Mand!

Gamle Ven! Raadgiver og Ven for mangfoldige —
halvvejs en Fader for mig:
Kan Du ønske Dig en bedre Mindetavle
end Børnenes Ord!

VIGGO DREWSEN

Og vi skulde gaaet — saa tænkte jeg, Ven,
her i de løvfældte Skove
og gransket Filosofens Spor
ved den evig grublende Vove!

Du prøvede Ven, du rolige Mand,
mildt dømmende, hærdbrede Kæmpe —
ser jeg nu for mig din Riddergestalt,
min Taare jeg kan ikke dæmpe.

Dør! — det er Graaden, som skæmmer en Mand:
Du ynded jo aldrig en „Scene“,
men Øjet, som smilet ad sligt, det er slukt —
jeg gaar her ved Stranden alene!

De løv-fældte Skove gav fattig Blomst,
den Krans vil jeg ikke Dig binde,
men her er min Sang til Bølgens Akkord
og Suset af Kartegats Vinde.

Hør! — det er Skvulpet fra Hornbæks Strand
og Suset fra Elckilde:
ej sandt, de Toner, dem kender Du grant,
saa hjemligt rørende milde?

Og se, Du stærke, Du rolige Mand,
Du prøvede, hærdbrede Kæmpe:
der staar Du — og holder for Øjet Din Haand,
Din Taare Du kan ikke dæmpe!

O Ven, hvad er vel vor Filosofi?
hvor kan vel vor Viden forklare,
at dem, vi elsker, dem skilles vi fra,
for ene og vide at fare?

Dog tys! ... Du nikker, med Finger for Mund,
til din yngre, urolige Fælle,
som vidste Du nu langt mer' end jeg,
men turde det ikke fortælle.

Og bort mod en Baggrund af Taager dulgt,
over Havets storladne Scene,
skrider din høje Riddergestalt —
jeg staar her paa Sranden alene.

Saadan jeg saa ham — i dette Blik
var ingen Angest at kende:
trofast og modig hans lutrede Sjæl
jeg saa gennem Øjnene brænde.

Et Særsyn i denne forhutlede Tid,
hvis Gravsang nu daglig lyder:
en Ridder, som falder i sit Kyrads,
et Spejl af de mandigste Dyder!

JOHANNE LUISE HEIBERG

Nu drages med Sort det lyse Hus,
Remisen for Thespis' Kærre;
nu dækkes med Hæder, nu sænkes i Fred
Johanne Luise Heiberg ned
jævne sin myndige Herre.

Og Telegrammer og Blomster og Vers
vil smykke de sirlige Stuer,
hvor Husets Værtinde ved mangen Fest
var selv den livligst ydende Gæst,
Fruen for alle Fruer.

End ser vi den stadselig ranke Vækst,
som *aldrig* svajede for Vinden,
et „Vil“, som altid aarvaagent var —
og det asiatiske Øjepar,
som stred med Etatsraadinden.

Hun sad mod Stolens det høje Læn,
en sløromvunder, Sibylle,
og stirrede tilbage, som ned i en Grav:
Virak, Triumfer og Titel den gav —
og levede en bøg-ryddet Hylde.

Og dette skal siges, naar Sørgelior
nu slynges om Thespis' Kærre:
Fru Heiberg havde til Scenen bragt
en Vidde i Spil, i Naturen en Magt
--- uden sin myndige Hærre.

Og dette vi hørte, vi lyttende faa,
som gæstede de sirlige Stuer:
et Ord, som havde Frimodigheds Klang,
en egen, betagende Sandhedens Sang
af Fruen blandt Dannelsens Fruer:

„Ret aldrig vi vinder en Kunst igen,
naar spidsere bliver vor Evne,
naar Fantasien fornægter sit Mod,
naar „Artighed“ sætter paa Scenen sin Fod
og Sippetthed Sippetthed Stævne!“

„Nej, Kunsten begynder i Dyrehavs-Bod,
blandt Gøglere findes dens Moder;
den fødes til Liv i en Kælderhals,
drejer sig i en Sagtevals
efter de sirligste Noder!“

„Og stiger den, tryk paa sin egen Natur,
og rækker den svimlende Tinde:
den glemmer, trods Virak og Caver, ej
sin Mo'r, som rørte den første Dølg
i Vaffelbutikken derinde!“ ...

Saa taled hun, „Musers og Gratiers Pryd“,
som havde af Guldskaalen drukket
og kerdt, hvad Malurt paa Bunden laa:
det var, som ud i det fjerne hun saa —
og vendte sig bort — og sukked.

Nu drages med Sort det lyse Hus,
Remisen for Thespis' Kærre;
og dækt af Hæder, og sænket i Fred
lægger den rige Natur sig ned
jævne sin henfarne Herre.

Og Telegrammer og Blomster og Vers
smykker de øde Stuer.
Hun rakte os Haanden ved mangen Fest;
vi rækker vor Krans, som taknemmelig Gæst,
til Fruen for Scenens Fruer.

C. BERG

Novembermåneden spændte ud
sin Skærm, saa klam, saa tung, saa graa,
— og Brystet stønede — Herregud,
skal da hvert Haab om Lys forgaa?
Skal intet staa med fast Kontur,
skal Træ og Busk og Hegn og Mur
hensvømme i et Valle-Hav,
hvor Aaret grøv sin Grav.

Nej — lad saa Skærmen sænke sig
ned over ham, som stout og bred
saa daarligt mægted tænke sig,
at alt gik ned og stedse ned:
Den sidste store Bordekraft,
som dette Bondeland har haft,
om Klokken ringer nok saa dump,
dør ikke i en Sump.

Nej lad kun Mulmet spænde ud
 sin Skærm saa centnertung og graa,
 just denne Klokke bærer Bud:
 at Lys og Kraft kan ej forgaa!
 Den Død, som strakte Kæmpen hen,
 den holder Mandtal mellem Mænd:
 der svulmer op et vaarfriskt Hav,
 hvor Berg gik i sin Grav!

Og vi som stod den Høvding nær,
 der drog saa let sit sidste Suk,
 vi — Ven og Uven blandt den Hær,
 der skifted med ham Smil og Hug:
 Vi, som jo ynder Genbyrds Tvist,
 vi fandt ham, hvor vi tog ham sidst,
 og „Enhedsmærkets“ Øgenavn
 blir ham en Hæders-Bavn!

Det, som hos ham var bredt og trygt,
 det bør vi søge hos os, hver
 som gribes stundom bitter-sygt
 i Livets strenge Landnamsfærd.
 Af hans Naturbunds rige Jord
 vi ejer mer', end selv vi tror:
 Ja blot vi stoled trygt derpaa,
 saa var der Land at naa! —

Et Enhedsmærke var den Mand,
 hvem ingen Taager gjorde graa,
 som ej November var i Stand
 med sine Livs-Tvivl ned at slaa;
 han var et Fjæld, en fast Kontur —
 kun Døden nedbrød denne Mur,
 men Bruset fra et Junihav
 ombølger Kæmpens Grav.

Og vifter det en Solskinsdag,
 med friske Briser over Vang,
 og smælder højt de hundred Flag
 til glade Stemmers Frihedssang:
 Saa staar han for os bred og stor,
 den Mand, der synger før i Kor,
 den Mand, i hvem en Sanger bor,
 som selv paa Teksten tror.

JULIUS LANGE

De store, de stolte Skikkelser,
 de tælles nu grumme snart —
 Døden langer med Leen ud
 paa en saa avindsyg Art:
 knoglede Mand — til at hugge ned
 var Du vel aldrig sen —
 men op vil vi rejse vor fældede Ven
 den stolteste Bautasten.

En Søjle, saa rank og bred og høj,
 sat paa en Sokkel god —
 saaledes som Julius Lange selv
 i levende Live stod;
 og Skrift skal hugges i Stenen ind,
 at vidne for Slægternes Mænd:
 han var blandt de ypperste Danske,
 som førte Tale og Pent!

Faa fik sagt fra en Lærestol
 om Kunsten saa vægtige Ord ---
 færre har leget med lettere Vid
 for Venner om jublende Bord:
 et Tænker-Hoved med skarp Profil
 paa den herligste Mandsgestalt ---
 Blikket var dybt, og i Talens Strøm
 et Havbrus af attisk Salt!

Skønhedsbegejstret Du saa med dit Smil
 paa al denne Hurlumhej --
 som vedkom Stilling og Fad og Brød
 aldrig i Verden Dig,
 en fredsæl Mand, men en Fægter god,
 naar Du mente, der maatte ta'es fat;
 en lydhør Hjælper i Venne-Nød,
 tungtør mod Skvalder og Pjæt.

Saa kom de Sorger, de banker paa
 den fastest lukkede Dør —
 Du maatte vel ogsaa op fra din Stol,
 at give de Gæster Gehør;

men mandig stred Du endda din Strid,
tro mod dit Ideal
dit Lær kunde brydes, din Aand stod støt
blandt Guder i Marmorets Sal.

Dør ville vi lade din Higen i Ro,
dør søgte Du Maal og Ret
for Kunstens Evner og Livets Tro
ved de eviges lyse Banket:
i Straaleglans af Hellas Kultur
som Gudernes hædrede Gæst,
dør vandrer nu Julius Lange ind
ved det menneskeliges Fest!

CARL ROHL SMITH

Til hans Hustru.

Maskinen slog sine rolige Slag —
saa støt og saa stille det lød;
og Himlen spejled sit tindrende Tag
i Havdybets vigende Skød;
og Skibs-Passagererne spillede Kort,
mens Dagen i blaasende Hvilte henflød —
saa lagde jeg stille Avisen bort:

dør stod, at min Ven var død!

Og Dagen blegned, og Sol gik ned,
og Himlen blev tung og graa,
og ud over Havet mit Øje gied,
og sortnende Vover jeg saa';
bestandig jeg sad paa den samme Plet
og støtted min Haand under Kind —
og dengang da Hundevagten gik ind,
fornam jeg, at jeg havde grædt.

Hvor er det dog muligt, at *den*, som er god
og elsket og nobel og smuk —
at *den*, som har kæmpet sig frem ved sit Mod
og ej ved et eneste Buk —
hvor er det dog muligt, at *den*, som var stærk
og leved saa lysende glad i sit Værk

og vidste fuldt ud, hvad hans Gerning betød:
at *han* nu ...

Ak, nu er *han* død!

Men alle de Væsner af lavere Rod,
som snylter paa Livs-Træets Saar,
de fødes af Safternes strømmende Flod
helt op mod de hundrede Aar —
og *han* som i fuldeste Skaberkræft staar
og føler sig adelig-stærk,
han fødes før Rimen faar pudret hans Haar —
midt i et halvtærdigt Værk!

Vi véd det, Veninde, han vandt denne Krans,
det kostlige, dyre Klenod;
nu hvirvler snart Høsten de Blade i Dans,
som pryded en Stridskæmpe god.
Lad andre bemsømme, hvad Kæmpen har skabt:
til *ham* staar hans Landsmænd i Gæld —
jeg véd, hvad hans Hustru i Helten har tabt:
Veninde! mit Haandtryk — Farvel!

SOPHUS SCHANDORPH

Højt i din Himmel, o, Fader Evan,
hvor Dagen er stedet til Ro,
og Solnedgangs-Skæret har Druernes Glød —
der ligger en smuk liden Kro.

Dér finder man intet elektrisk Blus
og ej Telefon eller sligt:
tolv Tællepraase, som aldrig gaar ud,
gør deres lysende Pligt.

Og Døren gaar op, og Døren gaar i:
hvad Gæsterne ønsker, bli'r bragt
af smaa Kellnerinder som Englebørn
i deres mest himmelske Dragt.

For Bordenden sidder, med fint-spidsset Mund
og Kinden lidt hektisk rød,
Bellman ... med Kniplingsmanchetter paa
og en langhalset Luth i sit Skød.

Og næst ham, med tindrende Øjne blaa,
 Johannes Ewald har Plads;
 saa følger Knud Lyhne og Aarestrup — ja,
 selvfølgelig hver med sit Glas!

For Resten ej Forskel i Rang eller Stand:
 her drikker i ophøjet Ro
 Carl Bagger og Wessel, og Mantzius med,
 og Lars Mathiesen — for to!

Da triner den smaa Kellnerinde frem,
 med Smilehul i sin Kind,
 og melder, at Sophus Schandorph er død —
 da raabes der lydt: Lad ham ind!

Alle har rejst sig, med fremstrakt Glas,
 — i øvrigt i ophøjet Ro —
 og Mantzius fører sin gamle Ven
 ind i den himmelske Kro. — —

Javist har han Ret til at bænkes dér,
 hvor Aarestrup viser ham Pfads,
 og Bellman hilser med Slag paa sin Luth
 og dypper i Bollen sit Glas.

Med Vintøv din skaldede Isse skal snoes,
 og „Bellman“ skal tone igen,
 den Tone, Du elsked og kendte som faa —
 min vin-glade, sang-kære Ven!

Vi red jo tilsammen en Tid vort Ridt,
 og Pegasus traved helt godt,
 og Folk fik i Næserne Smaasten og Grus —
 da næs de og raabte: hvor „raat!“

Det Ord har de brølet helt højt og helt tidt
 ud af deres Vids A B C;
 men ej fik de ned-brølt dit gode Humør:
 Du lo, og blev ved med at le!

Nu vel, denne Latter, min gamle Ven,
 hav Tak for dens Djærvhed og Kraft;
 den skabte Dig Venner ... Gud give, Du blot
 én Fjende til Slut havde haft!

Thi *det*, som skal mærke en Mand for hans Tid
 og skænke ham Hundred af Aar,
 er ikke blot Venner, der smykker hans Hus,
 men Fjender, der smæder hans Gaard!

TIL MIN MO'R

Fjernt over glindrende Skyer,
 som svinder lig Æren og levner ej Spor,
 fjernt over Higen og Attraa og Ønsker —
 dér har jeg en Grav, og dér har jeg en Mo'r.

Langt borte mod Aftenens svindende Røde
 dér suser, naar Dagen til Hvile blir bragt,
 lig tonende Skygger i Bølger saa bløde
 to ranke Cypresser paa vemodig Vagt:
 en blødende Himmel, saa fattigmands-lav,
 et Fyrste-Slot over de sejrende døde —
 langt borte mod Aftenens svindende Røde
 dér hviler min Mo'r, hvor de grov hendes Grav.

Fjernt over Træthed og Mismod,
 som stiger lig Skygger af Skumringens Spor,
 fjernt over Legems-Lyst, Sundhed og Stridsmod,
 dér har jeg en Grav, og dér hviler min Mo'r.

Jeg gaar ej didhen, naar min Arm er som Staal,
 naar Panseret dækker mit voks-bløde Bryst,
 naar Jubelen kvæler hvert Suk i min Røst:
 jeg elsker den svangre, den fødende Jord —
 jeg glemmer den Grav, hvor de gemte min Mo'r.

Men spirer der Harm, hvor man saad mig Had,
 og drysser der Orme af Laureernes Blad, —
 o Mo'r, Du som Menneske-Skæbnen mig gav,
 jeg beder i Ydmygheds Stund ved din Grav!

Da er der en Verden af Længsler og Minder,
 som binder mig ømt til den bedste blandt Kvinder:
 da føler jeg alt, hvad min Sjæl fik i Eje,

som samlet og helt fra de spredende Veje,
som Laan fra et Liv, der mig Livs-Lykken gav —
da strømmer der Taarer, o Mo'r, paa din Grav.

Fjernt over alting, som svinder,
alt, som gør lille, og alt, som gør stor,
fjernt over Dagen og Lyset og Døden
jeg ejer en Grav, og dér lever min Mo'r!
